

CARTA DE BARCELONA PELS DRETS DE LA CIUTADANIA EN L'ERA DIGITAL

CARTA DE BARCELONA PELS DRETS DE LA CIUTADANIA EN L'ERA DIGITAL

IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

L'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB) és una Corporació de Dret Públic de caràcter professional, fundada el 17 de gener de 1833, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat per al compliment de les seves finalitats públiques i privades, d'acord amb la normativa professional i col·legial.

La seva missió pot resumir-se en garantir el correcte exercici de l'advocacia, assegurant els drets de la ciutadania i oferint solucions d'alt valor per als seus col·legiats i col·legiades.

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona s'ha situat sempre al capdavant de les reivindicacions jurídiques de la societat. Aquesta voluntat de millorar la qualitat de la vida jurídica de la ciutadania ens impulsa ara també a voler impulsar la Carta de Barcelona pels Drets de la Ciutadania en l'Era Digital.

Mª Eugenia Gay, Degana de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

Rodolfo Tesone, Diputat de la Junta de Govern de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

COMITÈ DE REDACCIÓ

Rodolfo Tesone Mendizábal
Francisco Bonatti Bonet
Josep Cañabate Pérez
Eneko Delgado Valle
Tiziana Di Ciommo
Pablo García Mexía
Eduardo López Roman
Ramón Miralles López
Miquel Àngel Vallès Blistin

GESTIÓ EXECUTIVA DEL PROJECTE

Noemi Juani Ramon
Xavier Duch Ginjaume
Clara Llena Ramos
M. Angeles Montoya Benzal
Dolors Vidal Besora

PRESENTACIÓ

PER QUÈ UNA CARTA PELS DRETS DE LA CIUTADANIA EN L'ERA DIGITAL?

L'evolució de les tecnologies durant els últims anys ha tingut un impacte innegable en la societat actual.

La seva aplicació en processos de producció, en la investigació, en l'adquisició de béns i serveis, en les formes de comunicació, de rebre informació i d'interactuar entre les persones i cap a les institucions evidencien que l'impacte de la revolució tecnològica té un abast global, dibuixant un nou escenari en el qual els ordenaments jurídics actuals poden presentar respostes insuficients

Les millores que, d'altra banda, els desenvolupaments tecnològics poden aportar a la qualitat de vida de les persones justifiquen l'aposta per l'avanç dels mateixos, si bé això ha de dur-se a terme en el marc del respecte als drets humans essencials i als principis democràtics que les societats han aconseguit al

llarg de la seva evolució. La necessitat d'una nova generació de drets de les persones, que posi l'accent i atengui aquesta realitat digital, de manera que l'ésser humà i els seus drets essencials segueixin constituint l'epicentre, és ja una reclamació compartida per amplis sectors socials.

PER QUÈ BARCELONA?

La importància de la ciutat de Barcelona, la seva tradició jurídica innegable, la seva capacitat per innovar, crear, i donar resposta a reptes globals, la seva consideració actual com a hub europeu en investigació tecnològica i clúster de negocis digitals tecnològics d'importància mundial, i amb una trajectòria històrica en defensa dels drets de les persones, ens porten a reivindicar el nom d'aquest document: CARTA DE BARCELONA PELS DRETS DE LA CIUTADANIA EN L'ERA DIGITAL.

CARTA DE BARCELONA PELS DRETS DE LA CIUTADANIA EN L'ERA DIGITAL

PER QUÈ L' ICAB?

Perquè l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona ha liderat històricament les reivindicacions jurídiques de la societat per a la consecució d'avenços i ha pogut sumar la voluntat d'universitats, centres científics, entitats de la vida econòmica i experts en Dret digital per iniciar aquest procés.

I ARA? QUÈ MÉS?

No estem davant d'un document tancat:

- Volem seguir unint voluntats.
- Volem continuar rebent aportacions al redactat.
- Volem sumar-nos a iniciatives en la mateixa línia.

CRONOGRAMA

19 juliol 2018: Celebració Primer seminari per a la posada en marxa del projecte.

Juliol a novembre 2018: Treballs d'estudi i anàlisi d'ítems de drets a contemplar.

26 novembre 2018: Celebració Segon seminari per a l'anàlisi de materials de treball.

Desembre 2018: Redacció del primer esborrany del document

Gener 2019: Enviament del primer document a les entitats participants per a suggeriments i aportacions.

Febrer 2019: Estudi de les aportacions i suggeriments rebuts

Febrer 21 2019: Presentació pública de la Carta de Barcelona pels drets de la ciutadania en l'Era Digital

Març a octubre 2019: Enviament del document a entitats internacionals convidant a les mateixes a sumar-se al projecte i a participar en la construcció d'un text, mitjançant enviament a l'ICAB de suggeriments.

• **Novembre i desembre 2019:** Anàlisi d'aportacions i redacció d'un document de consens.

CARTA DE BARCELONA PELS DRETS DE LA CIUTADANIA EN L'ERA DIGITAL

PREÀMBUL

Hem viscut una autèntica revolució propiciada per la globalització i ens trobem davant d'una nova Era Digital.

El desenvolupament de la Societat i de l'Economia en un món globalitzat depèn en gran mesura d'un adequat, just i proporcionat desplegament de la Societat de la Informació i del Coneixement.

La Societat de la Informació i del Coneixement, i l'accés a Tecnologies de la Informació i la Comunicació formen part essencial del lliure desenvolupament de la personalitat.

Les TIC són ja una parcel·la de la realitat, i per garantir el lliure exercici dels drets fonamentals i les llibertats públiques ha de ser jurídica i tècnicament segura.

S'ha de garantir a totes les persones un accés bàsic i irrenunciable a les tecnologies de la informació i la comunicació, incloent Internet, per tal de minimitzar els efectes de l'exclusió digital.

D'altra banda, hi ha un alt grau de desinformació de les implicacions derivades de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Es constata, així mateix, que els ordenaments jurídics actuals tenen un complex repte, de difícil abordatge, en relació a la solució dels conflictes i controvèrsies digitals.

És per això que es fa necessària una nova generació de drets de les persones, que posi l'accent i atenció en aquesta realitat digital, i l'ésser humà i els seus drets essencials com a epicentre, el que suposa un nou impuls en les conquestes que en l'àmbit dels drets humans la Humanitat ha anat assolint fins a l'actualitat.

l és per aquest motiu que han de ser reconeguts com a drets de les persones en l'era digital:

1.- drets humans i llibertats vigents.

Els drets humans i llibertats contemplats en tractats i convenis internacionals vigents són

CARTA DE BARCELONA PELS DRETS DE LA CIUTADANIA EN L'ERA DIGITAL

de plena aplicació en la Societat de la Informació i Comunicació, i han de ser respectats per totes les persones i entitats públiques i privades.

2.- dret a la identitat digital.

Totes les persones tenen dret al desenvolupament lliure de la pròpia personalitat en els entorns digitals i a que es garanteixi la identitat digital com a part de la personalitat.

En aquest sentit, totes les persones tenen dret a que la seva identitat digital estigui sempre activa i sigui interoperable en l'entorn digital.

3.- dret a la ciutadania digital.

Totes les persones tenen dret a la ciutadania digital, prevista aquesta com a conjunt

de drets i obligacions com a subjecte que interactua en els entorns digitals, generant relacions jurídiques i obligacions, especialment pel que fa a l'ús responsable de les tecnologies de la informació i comunicació.

4.- dret a la dignitat i al lliure desenvolupament de la personalitat davant els desenvolupaments tecnològics.

Les tecnologies digitals han d'estar al servei de la humanitat per garantir la dignitat de les persones i el lliure desenvolupament de la personalitat.

Totes les persones tenen dret a la salvaguarda dels seus drets i béns jurídics davant els nous desenvolupaments tecnològics.

Així mateix, s'atendrà al dret de tota persona a una vida digna i a no ser discriminada

en l'accés a serveis essencials per falta de capacitat digital.

5.- dret a la llibertat i igualtat en l'accés a l'entorn digital.

Totes les persones tenen dret a accedir a les tecnologies digitals i de la comunicació, sense que pugui produir-se discriminació en l'accés per raó de naixement, raça, gènere, religió, procedència, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

Com a expressió, també, de la llibertat d'acció personal, totes les persones tenen dret a la connexió digital voluntària.

6.- dret a la seguretat davant els desenvolupaments tecnològics.

Totes les persones tenen dret a disposar d'una infraestructura tecnològica fiable, oberta i lliure, i a que l'ús de les tecnologies no afecti negativament ni provoqui danys a les persones ni als seus drets.

L'autonomia dels sistemes desenvolupats tecnològicament ha de ser controlada en última instància per persones, especialment si es poden veure afectats drets i llibertats de les persones.

7.- dret a la intimitat i confidencialitat en l'entorn digital.

Totes les persones tenen dret a la intimitat, la vida privada i al secret de les seves comunicacions. Aquests drets han de quedar garantits també i especialment en l'àmbit digital.

S'ha de garantir la confidencialitat i privacitat de les comunicacions personals i el dret a l'ús de tecnologia que asseguri la mateixa, així com la prohibició de vigilància massiva, sense perjudici de les restriccions establertes legalment per garantir altres drets, així com la seguretat pública amb ple respecte, en aquest cas, dels drets i llibertats individuals i mitjançant l'oportuna intervenció judicial.

S'ha de garantir el dret a l'autenticació de l'autor i integritat dels continguts.

8.- dret a l'oblit i al record digital.

Com a conseqüència i desenvolupament del dret a la intimitat, a la pròpia imatge i a l'honor i reputació personal, totes les persones tenen dret a l'oblit i al record digital, de forma que s'han d'articular mecanismes per a la seva efectivitat.

El dret a l'oblit ha d'assegurar la supressió de les dades personals que constin en

CARTA DE BARCELONA PELS DRETS DE LA CIUTADANIA EN L'ERA DIGITAL

mitjans digitals, sempre que els mateixos no siguin procedents i actuals, de conformitat i sense perjudici del degut respecte al dret a la lliure expressió i a la llibertat d'informació.

El dret al record digital permetrà a les persones la gestió, manteniment i conservació dels continguts i propietats susceptibles de drets que els pertanyin, així com l'establiment de directrius respecte de la seva herència o llegat digital, en cas de defunció. De la mateixa manera inclourà obligacions per als proveïdors de serveis a Internet i altres xarxes de comunicació interconnectades respecte de la salvaguarda dels esmentats continguts i drets.

9.- dret a la protecció de les dades personals.

Totes les persones tenen dret al control i disposició de les seves dades personals i a la seva protecció, com a desenvolupament del dret a la intimitat personal i a la privacitat.

Són les persones les que han de decidir, de forma voluntària i lliure, sobre la cessió, ús, tractament i destí que vulguin donar a les seves dades personals.

S'han d'establir mecanismes que permetin el control de l'ús de les dades personals, per evitar situacions d'abús, il·licitud de tractaments, o usos contraris als drets de les persones.

Així mateix, s'ha de reconèixer el dret a la transparència respecte de l'ús d'algorit-

mes i criteris en què es basen les decisions autònomes.

El dret fonamental de protecció de dades de caràcter personal ha de ser garant de la dignitat de la persona contra els abusos que pugui suposar l'explotació econòmica d'aquestes dades. Els drets d'explotació econòmica de les dades personals mai prevaldran sobre qualsevol dret de la personalitat en el tractament de les dades de les persones físiques.

10.- dret a la llibertat de pensament, expressió i informació en l'entorn digital.

Com a expressió de la llibertat de pensament, expressió i informació totes les persones tenen dret que es garanteixin els principis de transparència, proporcionalitat i no discriminació, i es prohibeix de forma expressa qualsevol pràctica de bloqueig, restricció, filtrat, alentiment o prioritjació de continguts a disposició dels usuaris o qualsevol pràctica que contravingui l'ús de la xarxa com a espai obert on tots puguem participar en igualtat d'oportunitats i en garantia d'un lliure i transparent accés als continguts.

Aquest dret s'exercirà mitjançant el respecte als restants drets de les persones, de forma que es pugui garantir, en conseqüència, el dret a la rectificació i actualització de continguts que afectin als mateixos i no siguin d'interès general.

S'establiran les condicions i es realitzaran les accions necessàries en els entorns digitals per

a facilitar i fomentar el pensament crític com a garantia de la llibertat d'opinió i el lliure exercici dels drets polítics de les persones.

11.- dret a l'educa ció i forma ció professional digit al .

Totes les persones tenen dret a l'educació i formació en el coneixement i ús responsable de les noves tecnologies, així com a la capacitació professional respecte dels nous mitjans tecnològics.

Les administracions públiques, en col·laboració amb les empreses tecnològiques, han d'impulsar polítiques per remoure els obstacles que dificultin l'ús i accés a les noves tecnologies, eliminant bretxes digitals, així com per difondre i promocionar els nous drets i llibertats de la ciutadania en la era digital.

12.- dret a la lliber tat d'empresa i desenvol upaments te cnol ògics.

El dret a la llibertat d'empresa i a les iniciatives empresarials i la capacitat d'exploració econòmica de la tecnologia ha de ser reconegut, si bé haurà d'observar límits basats en el respecte dels drets humans i els principis d'ètica empresarial i responsabilitat corporativa.

L'activitat empresarial i la inversió R + D + I del sector tecnològic ha de tenir en compte les polítiques nacionals i supranacionals i contribuir, de manera apropiada, al desenvolupament de la capacitat innovadora local i nacional, comprometent-se amb la transferència i difusió de les tecnologies i del coneixement, tenint degudament en compte la protecció dels drets de propietat intel·lectual i secrets comercials i empresarials, que també han de quedar preservats en l'àmbit digital.

CARTA DE BARCELONA PELS DRETS DE LA CIUTADANIA EN L'ERA DIGITAL

L'activitat comercial ha de tenir en compte el desenvolupament tecnològic dels territoris on opera o obté resultats locals, fomentant el desenvolupament científic i tecnològic local

L'explotació dels drets de propietat intel·lectual i industrial o la transferència de tecnologies han de contribuir a les perspectives de desenvolupament sostenible a llarg termini dels països.

Tota tecnologia ha de garantir el respecte als drets humans per defecte i des del disseny amb la finalitat de complir amb els principis, drets i llibertats contemplats en aquesta carta. Les entitats que creïn o desenvolupin qualsevol tecnologia tenen l'obligació de poder acreditar el respecte dels drets i llibertats de les persones.

Qualsevol model de negoci ha d'acreditar abans i durant la seva execució que la seva

forma de producció, explotació i els efectes econòmics, socials i polítics en la societat i l'entorn on tinguin efecte, no vulnereu els drets humans i llibertats de les persones.

13.- dret a la propietat intel·lectual i entorns tecnològics.

Tota persona té dret a participar lliurement en la vida cultural de la comunitat, a gaudir de les arts i a participar i beneficia -se del progrés científic a través dels entorns digitals.

Tota persona té dret a expressar i difondre lliurement pensaments, idees i opinions, a la producció i creació literàries i a comunicar o rebre lliurement informació veraç per qualsevol mitjà.

Tota persona té dret a l'accés als continguts informatius, culturals, artístics, científics, institucionals i polítics, que no podrà ser im-

pedit o alterat per terceres persones físiques o jurídiques, incloent els operadors tecnològics, així com els Estats o entitats nacionals o supranacionals, que han de garantir el pluralisme i la diversitat cultural.

Tota persona té dret a la protecció dels drets i interessos morals i materials derivats de les produccions científiques, literàries o artístiques de què sigui autor.

Els límits i excepcions als drets dels titulars només es podran produir en determinats casos especials previstos legalment, que no atemptin contra l'explotació normal de l'obra i no perjudiquin injustificadament els interessos legítims dels titulars dels drets. Els creadors tenen dret a la integritat de la seva obra, a ser identificats, si pot decidir sobre l'explotació i a obtenir una remuneració d'acord al valor que genera.

Els creadors tenen dret a disposar de l'oportunitat d'obtenir una major difusió de la seva obra en l'entorn digital en condicions de respecte, justes, equitatives i transparents.

Els Estats, els operadors tecnològics, i les plataformes digitals veurà per evitar qualsevol apropiació dels drets dels titulars per part de tercers, així com la difusió de continguts, productes o serveis falsos, tot això sense perjudici del necessari respecte a altres drets.

14.- dret a la igualtat i prohibició de discriminacions davant l'ús de les tecnologies.

Tota persona té dret a que es garanteixi la igualtat de tracte i prohibició de discriminacions en l'accés i ús de les tecnologies.

S'haurà d'atendre a l'eliminació de les diferents bretxes digitals, a la prohibició de discriminació, de qualsevol tipus, en base a l'anàlisi de la informació i comportament a la xarxa o en l'ús de les tecnologies.

15.- dret a la protecció dels menors, persones amb diversitat funcional i altres col·lectius vulnerables.

Els menors d'edat, persones amb diversitat funcional i altres col·lectius tenen dret a la igualtat d'oportunitats en la societat de la informació i la comunicació.

S'ha de garantir l'accés universal a eines i aplicacions digitals, mitjançant l'ús d'estàndards que facilitin aquest accés en condicions de transparència, seguretat i adaptats a les seves necessitats especials.

Així mateix, tenen dret:

Al foment de l'ús de les TICs com a eina educativa i d'inclusió.

A protecció especial sobre l'impacte psicològic que pugui tenir l'ús de les TICs.

A la creació de canals de denúncia, protecció i defensa de drets i llibertats com la privacitat, accessibles i adaptats a les seves necessitats

CARTA DE BARCELONA PELS DRETS DE LA CIUTADANIA EN L'ERA DIGITAL

16.- dret a la protecció de les persones treballadores en entorns tecnològics.

A l'àmbit de les relacions laborals i de dependència econòmica, tota persona té dret a la protecció de la seva intimitat i privacitat, a la transparència en l'ús d'algoritmes que puguin tenir afectació en el seu rendiment, a la desconexió digital, a la conciliació de la vida personal i professional, a la protecció de la salut, i a la igualtat d'oportunitats, davant l'ús dels diferents dispositius i desenvolupaments tecnològics. Els poders i administracions públiques prestaran especial atenció als col·lectius que puguin veure dificultat o impossibilitat el seu accés al treball per falta de capacitat digital, per tal d'assegurar una vida digna a totes les persones.

17.- dret al desenvolupament tecnològic sostenible

Tot desenvolupament tecnològic ha de tenir en compte, també, el respecte al medi ambient i al desenvolupament sostenible. Les empreses i comunitats d'usuaris que promoguin desenvolupaments tecnològics d'elevat i desproporcionat consum energètic han de promoure fórmules tendents a reduir en el menor termini possible aquest consum.

18.- dret a la protecció de les persones consumidores i usuàries en entorns digitals.

El desenvolupament de productes tecnolò-

gics ha de venir acompanyat de garanties pel que fa a la seguretat per a les persones, que tenen dret a conèixer, mitjançant fórmules transparents, les concretes afectacions que per als drets i llibertats pot representar l'ús dels diferents desenvolupaments tecnològics i les mesures que s'han d'adoptar per a un ús segur d'aquests.

Es garantirà la transparència i la no existència de Backdoors. Es garantirà el dret a conèixer el que fa un programa o tecnologia, i els paràmetres en els quals s'ha basat un sistema autònom per prendre una decisió, així com les conseqüències d'aquesta decisió sobre els drets i llibertats dels usuaris.

Haurà de quedar determinat de manera clara i transparent el règim de responsabilitat per les decisions adoptades per sistemes autònoms de decisió.

19.- dret d'asil digital

Per garantir el lliure exercici dels drets de la personalitat i llibertats de les persones en l'entorn digital es concedirà el dret d'asil digital a les persones que ho sol·licitin en aquells supòsits reconeguts en els convenis internacionals.

El dret d'asil digital consistirà a suprimir les barreres o limitacions que un o més estats estableixin per no permetre el lliure exercici dels drets i llibertats de la persona interessada garantint així la difusió d'informació, opinió i coneixement que generi el mateix interessat.

20.- dret a la participació en els assumptes públics.

Les persones tenen dret a aprofitar les possibilitats dels desenvolupaments tecnològics per afavorir la participació en l'activitat pública.

Així mateix, tenen dret a la transparència i al bon govern públics.

S'ha de salvaguardar l'exercici del dret d'accés a la informació pública i garantir l'observança de les disposicions de bon govern.

La ciutadania té dret a accedir i utilitzar el coneixement que s'ha generat amb la seva participació, considerant com a tal tot aquell que, directament o indirecta, s'ha generat amb el seu finançament obligatòri a través de tributs, amb les dades que ha

aportat obligatòriament o amb les accions que ha executat com a conseqüència d'una obligació imposada o ineludible.

Les organitzacions públiques tenen l'obligació de posar a disposició de la ciutadania aquest coneixement de forma accessible i fàcil, donant lloc a comunitats obertes i reconeixent el dret a l'Open Data i l'ús, en la major mesura possible, de programari lliure, de codi obert i accés obert.

21.- dret a la tutela efectiva en els conflictes digitals.

Els organismes públics han d'establir mecanismes de salvaguarda dels drets de la ciutadania en l'ús de desenvolupaments tecnològics, garantint a totes les persones l'accés efectiu a sistemes i mecanismes de resolució de conflictes eficaços i eficients de fàcil accés, gratuïts i de resposta

CARTA DE BARCELONA PELS DRETS DE LA CIUTADANIA EN L'ERA DIGITAL

ràpida, que compensin les diferències econòmiques, geogràfiques i logístiques que presenten les persones consumidores i usuàries de desenvolupaments tecnològics enfront dels desenvolupadors i corporacions tecnològiques.

Els operadors tecnològics i les plataformes digitals posaran a disposició d'usuaris i tercers sistemes àgils i accessibles de comunicació i denúncia i de resolució de conflictes amb plena submissió a la jurisdicció.

Els ordenaments jurídics han de preveure respostes proporcionades i de reparació del dany causat, en cas que aquest es produeixi.

Els diferents països hauran d'establir protocols de cooperació internacional,

perquè l'actual sistema territorial no suposi una dificultat per a les persones en l'exercici dels seus drets davant l'ús de desenvolupaments tecnològics, advocant per la creació d'instàncies i Tribunals internacionals per a la resolució de conflictes digitals.

Aquest document es correspon amb la primera redacció datada al mes de gener de 2019, i es troba subjecte a modificacions conseqüència de les aportacions i suggeriments de les entitats que estan col·laborant amb l'ICAB en el procés de redacció.

Per a informació actualitzada, participar en el procés i realitzar adhesions al document:

<http://digitalrightsbarcelona.org>

PROJECT PARTNERS

DEPARTAMENT DE POLÍTQUES DIGITALS
I ADMINISTRACIÓ PÚBLICA,
GENERALITAT DE CATALUNYA

UAB Universitat Autònoma
de Barcelona

Institut de Ciències *Polítiques i Socials*
Adscrit a la Universitat Autònoma de Barcelona

IL·LUSTRE COLEGIO
DE ABOGADOS
DE MADRID

Pots sumar-te al projecte i participar: <http://digitalrightsbarcelona.org>

DIGICAB

**IL·LUSTRE COL·LEGI DE
L'ADVOCACIA DE BARCELONA**